

SYSTEEM GEEFT STUDENTEN
MEER MOGELIJKHEDEN

KLEINE VERSCHILLEN IN HANTERING MAJOR-MINOR

Om de individuele student meer keuzevrijheid te geven in zijn of haar studie, mogen hogescholen sinds tien jaar het major-minorsysteem gebruiken.

In het hoger agrarisch onderwijs wordt er verschillend mee omgegaan.

TEKST IGOR BENNIK

Om de opleidingen in het hoger onderwijs in Europa beter met elkaar te kunnen vergelijken werd in 2002 in Nederland de bachelor-masterstructuur in het hoger beroepsonderwijs ingevoerd. Hierdoor konden hogescholen kiezen om mee te gaan in het major-minorsysteem. Dit systeem houdt kort gezegd in dat studenten van de 240 studiepunten die ze nodig hebben er 210 halen met het majordeel, het vaste programma van de opleiding. Voor de resterende 30 punten doen ze in het derde of vierde jaar van de studie een minor. Met de keuze van de minor bepalen studenten of ze zich specialiseren of juist verbreden. Ze

kunnen een minor volgen op de eigen hogeschool, op een andere hogeschool of op een universiteit, al dan niet in het buitenland. Door deze opzet zou de studie nog beter passen bij de individuele ambities en talenten van de student.

Flexibel

Wolter van der Kooij is coördinator van het vierde jaar bij de CAH Dronten, die het major-minorsysteem in 2007 invoerde. “Dat jaar hebben we het competentiegericht onderwijs ingevoerd en het major-minorsysteem is daar een uitwerking van”, vertelt hij. De CAH is erg tevreden over het systeem. “Vroeger moesten studenten ook nog in het vierde jaar majorspecifieke ken-

**Rick - major
Management
buitenruimte - minor
Intrapreneurship in
another perspective**

Rick Jansen volgt aan Van Hall Larenstein de major Management buitenruimte en deed vorig jaar de minor Intrapreneurship in another perspective bij Hogeschool Inholland.

“Een van de redenen waarom ik juist voor deze minor koos, was omdat hij op Bali werd gegeven. Maar ook omdat ik later graag een eigen bedrijf wil beginnen en omdat ik iets heb met duurzaamheid. Dat laatste viel tijdens de minor een beetje tegen, het was economischer dan ik had verwacht. We kregen elke dag van 9 tot 12 uur les en dat ging veel over economie in derde wereldlanden en was vooral op multinationals gericht. Het tweede deel van de minor was projectmatig. Met mijn individuele project heb ik een moestuin op de campus aangelegd, om zo het bewustzijn te vergroten bij de studenten en de Balinezen. Het was alleen wel jammer dat toen de moestuin af was, ik te horen kreeg dat men op die plek binnenkort zou gaan bouwen. Iedereen wist dat al, maar niemand had daar wat van gezegd.”

nis en vaardigheden leren, nu doen ze dat in de eerste drie jaar. Hierdoor zijn studenten erg flexibel wat betreft de volgorde waarin ze hun stage en minor volgen en hun afstudeeropdracht maken”, aldus Van der Kooij. “Het vraagt wel wat meer zelfdiscipline van een student dan de vroegere afstudeerrichtingen, maar dat mag ook wel in het vierde jaar.”

VHL

Meer een samenhangend pakket en meer keuzevrijheid

Van de 210 studenten die dit jaar een minor volgen, doen 38 (18 procent) dit buiten de CAH. “De geluiden die ik hoor over het volgen van een minor bij een andere hogeschool of in het buitenland zijn positief”, zegt Van der Kooij. “Het sluit goed aan wat betreft het niveau en studenten vinden het een verrijking om op een andere hogeschool te studeren. Ik maak er dan ook zeker reclame voor om een minor buiten de deur te volgen.”

Meer samenhangend

Bij Hogeschool Van Hall Larenstein werd zo'n tien jaar geleden de overstap naar het major-minorsysteem gemaakt. “Wat betreft het majorgedeelte is er in vergelijking met het programma van daarvoor niet veel veranderd, maar bij de minor des te meer”, zegt Ad Woudstra, minorcoördinator van de examencommissie van de opleiding Tuin- & landschapsinrichting in Velp. “Eerder deden de studenten wat losse keuzevakken en een project waaraan iedereen meedeed. Nu is het een meer samenhangend pakket en hebben studenten meer keuzevrijheid. Als ze willen, kunnen ze ook hun minor in het buitenland volgen of een half jaar studeren aan een andere hogeschool of universiteit, al of niet als voorbereiding op hun master. De examencommissie ech-

ter blijft wel verantwoordelijk voor de kwaliteit van de keuze. Al met al zijn we behoorlijk tevreden over de invoering van het major-minorsysteem.”

Gericht op specialisatie

Piet Slager is docent economische vakken en tevens voorzitter van de examencommissie van Inholland Delft. Binnen het domein Agriculture wordt sinds 2004 met het major-minorsysteem gewerkt. “Driekwart van onze studenten kiest ervoor om de minor binnen de hogeschool te volgen”, vertelt Slager. “Ik denk dat dat vooral komt omdat onze studenten sterk regio-gebonden zijn en daarom niet snel ergens anders een minor gaan volgen.”

Het hoge aantal ‘thuisblijvers’ heeft Inholland doen besluiten om voor de groene opleidingen de verbredende minor niet meer aan te bieden. “We richten ons op specialisatie. Het heet dan nog wel een minor, maar wordt eigenlijk dan weer een afstudeerrichting”, aldus Slager. Studenten die toch elders een verbredende minor willen volgen, kunnen dat volgens hem gerust doen. “Die krijgen dan na hun afstuderen gewoon de bachelorgraad, maar dan zonder afstudeerprofiel.”

CAH

Volgorde van stage, minor en afstudeeropdracht is flexibeler

Over de schutting

Stoas Hogeschool in Wageningen werkt niet met het major-minorsysteem. De belangrijkste reden daarvoor is dat de school maar één bacheloropleiding in huis heeft. “Oorspronkelijk was een van de doelstellingen van het systeem dat studenten hun minor binnen andere opleidingen van hetzelfde instituut zouden kunnen inzetten, dus dat had voor ons weinig zin”, vertelt René Voets van Studentzaken van

Linda - Groen, zorg en onderwijs - minor Jeugdzorg en onderwijs

Linda Mallens studeerde begin dit jaar af aan Stoas Hogeschool in Wageningen. Hoewel Stoas niet met het major-minorsysteem werkt, volgde ze toch een minor aan de Hogeschool van Amsterdam. “Ik wilde daar graag de minor Jeugdzorg en onderwijs volgen, maar het kostte veel moeite om dat te regelen. Dat kwam deels omdat Stoas niet is aangesloten bij Kies op Maat en deels door administratieve fouten bij de HvA. Gelukkig kreeg ik veel steun van de examencommissie en mijn studieloopbaanbegeleider bij Stoas en is het uiteindelijk toch gelukt. De minor was ontzettend leerzaam. De docenten kwamen zelf uit het vak en vertelden verhalen over hun ervaringen. Daar heb ik veel van geleerd, net als van de manier van onderwijs geven. Bij Stoas Hogeschool was het wat meer praktisch ingericht, terwijl we in Amsterdam veel theorie kregen en dat dan zelf moesten toepassen in opdrachten. Het mooie was dat ik in die tijd ook twee dagen in de week stage liep, waardoor ik mijn nieuwe kennis meteen in de praktijk kon brengen.”

**Edith - major
Ruimtelijke ordening
en planologie - minor
Mens en natuur**

Edith Rotman studeerde Ruimtelijke ordening en planologie aan Saxion Hogeschool in Deventer. Via Kies op Maat vond ze de minor Mens en natuur, bij Van Hall Larenstein in Velp.

“Op mijn eigen opleiding vond ik geen geschikte minor. Ik ben gericht op de mens en gericht op groen en dan heeft een minor op een groene school een meerwaarde. Het was wel wat administratief geregeld om me in te schrijven, maar het is me goed bevallen. Het was heel anders dan op Saxion, kleiner en in een geweldige omgeving met een tuin. De aansluiting op mijn major was ook prima, want de minor Mens en natuur is niet specifiek op inhoudelijk groen gericht. Het gaat meer over het effect van een groene omgeving op de gezondheid van de mens. We deden de minor met achttien studenten, met verschillende achtergronden. Dat gaf juist een meerwaarde, doordat iedereen zijn eigen invalshoek had en eigen expertise meenam.”

Stoas in Wageningen. Wel is het zo dat studenten een minor die ze bij een andere hogeschool volgen voor hun studie kunnen inzetten. “Alhoewel we dit niet betitelen als een major-minorsysteem heeft het natuurlijk wel eenzelfde werking”, aldus Voets.

STOAS HOGESCHOOL

HAS DEN BOSCH

*Een ruim keuzebeleid,
maar geen major-
minor*

Ook HAS Den Bosch heeft er voor gekozen om niet over te stappen naar majors en minors. “We hebben altijd een ruim beleid gehad wat betreft het volgen van keuzevakken, zowel intern als extern. Dat werkte goed en het major-minorsysteem bood wat dat betreft niets extra’s”, verklaart Jan Denissen, lid van het College van Bestuur van HAS Den Bosch, de keuze. “Ik heb ook geen signalen van studenten gekregen dat ze het missen.” De HAS is dan ook niet van plan om alsnog het major-minorsysteem in te voeren. “Maar we stimuleren onze studenten zeker om over de schutting te kijken”, aldus Denissen. “Studenten die deels studiepunten willen behalen buiten de hogeschool worden ondersteund om dat mogelijk te maken. En dat geldt ook voor studenten die tijdelijk bij ons willen studeren.”

Geen rekening

Tot een aantal jaren geleden was het voor hogescholen niet interessant om studenten van buiten de eigen hogeschool een minor te laten volgen. Dat kwam omdat er geen financiële vergoeding tegenover stond. Het was voor hogescholen voordeliger om hun minors ‘geheim’ te houden en vooral geen ruchtbaarheid aan het eigen minoraanbod te geven, want dat kostte immers alleen maar geld. Voor studenten

werd het daardoor moeilijk om externe minors te vinden.

Sinds een paar jaar bestaat Kies op Maat (www.kiesopmaat.nl), een databank waarin minors van deelnemende hbo-instellingen en universiteiten zijn verzameld, die de mobiliteit van studenten moet vergroten. Het is de bedoeling dat de instellingen onderling afrekenen als studenten een minor bij een andere hogeschool of universiteit volgen. Hierdoor wordt het voor instellingen juist interessanter om veel studenten van buiten de eigen hogeschool de minor te laten volgen, daarvoor ontvangen ze immers geld. Het voordeel voor de studenten is dat zij in de databank een groot aanbod van minors kunnen vinden.

Waar Inholland en sinds kort ook Van Hall Larenstein wel zijn aangesloten bij Kies op Maat, heeft CAH Dronten besloten om dat voorals-

INHOLLAND

*Geen verbredende
minor meer
aanbieden*

nog niet te doen. “De kosten voor deelname zijn voor ons relatief hoog”, vertelt Wolter van der Kooij. “We sturen hogescholen waarvan een student bij ons een minor volgt geen rekening. Krijgen we van een hogeschool wel een rekening voor een student van ons die daar een minor volgt, dan betalen we die gewoon. Maar de praktijk is dat we zelden een rekening ontvangen. Vooral nog werkt dat prima, maar ik denk dat we ons te zijner tijd ook bij Kies op Maat aansluiten.” ■